

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 37 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Sereda, 13 d. Vasario (Febr.), 1924 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XIV, Dienraščio VI

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

KRISLAI

Rytai už "Vilni".
Rytai, pirmyn!
Matulevičius dirba.
Raiso ŠERENGA

Rytai, kaip tik nesu-
chicagiečius "Vilnies"
atinime, kaip jie sumušė
os aukomis "Vilniai". Ge-
sisa iš chicagiečių stovi
Lekešienė, paskui seka
Bacevičius.
Clevelandas ir Detroitas
tik rengiasi, nors d. Ma-
ka jau pradėjo dirbti.
Bet štai Didžiojo New
orko žmogus d. Matulevi-
as jau turi 20 skaitytojų
lyg šia diena ir jisai sa-
o, kad tai dar tik pradžia.
as Brooklyno griešnikas
jau turi kšenių 7 skai-
tojus.
O apie rytietį Urbą iš
stono girdėjau, kad jisai
jau virš 16 skaitytojų,
ir yra daugiau, negu bile-
ris chicagietis pasidarba-
Rytai, nepasiduokite!

Anglijos Darbininkai Turi Liuosuoti Kolonijas, Sako Komunistų Internacionalas

Ryga. — Komunistų In-
ternacionalo Pildomasai
Komitetas išleido atsišauki-
mą į pasaulio proletariata,
ypač į Anglijos darbo žmo-
nes, perspėdamas, kad dar-
bininkai per daug nesitikėtų
iš darbiečių valdžios Angli-
joj. Sako, kad kol kapita-
listai turi visas savo teises
Anglijoje, tol negali būti toj
šalyje jokio socialio progres-
so. Kviečia ir ragina Angli-

NARIAMS DARBININKŲ LITERATūros DRAUGIJOS

Savo vėliausiamė posėdy Centro Komitetas Amerikos
Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos nutarė paraginti
visus Draugijos narius luosmarčiausiai platinti "Vilni".
Mes turime du savo laikraščius "Laisvė" ir "Vilni" ir
žurnalą "Darbininkų Balsą". Išlaikymas visų trijų peri-
odinių leidinių yra būtiniausia sąlyga mūsų laimėjimo atei-
ty. Be savo spaudos mes nieko nereiškiam. Tai aksioma.
Tas, kas nededa pastangų mūsų laikraščių išplatiniui, ar-
ba kas į tą svarbų darbą žiūri per pirštus, nėra revoliucio-
nierius, nėra pilnai susipratęs darbininkas.
Šį mėnesį eina vėjus už "Vilni". Šį mėnesį "Vilnis" vi-
siems metams tekainuoja tik 2 doleriu. Tik du doleriu už
laikraštį, kuris eina du sykii savaitėje ir kurio pakraipa,
kurio turinys yra pilnai patenkiamanti.
Luosnoriai ir organizuotai, pavieniai ir bendrai, at-
skiri nariai ir kuopų komitetai, rankoves pasiraštoje, padir-
bėkite "Vilniai" šį mėnesį ypatingu atsidavimu.
Mes tikimės, kad kuopos apsvartys "Vilnies" platini-
mo klausimą ir imsis už darbo. Laikraščių išplatiniams nėra
taip jau sunkus dalykas. Reikia tik tikro noro ir veiksmio
pasiryžimo.
ALDDL. Centro Komitetas.
IGNAS BEČIS, Sekretorius.

SENATAS VARO ŠALIN ŽIBALINIŲ KARO MINISTERIŲ DENBY

Prez. Coolidge Paturi Denby'o Puse

Washingtonas. — Senatas
47 balsais prieš 34 priėmė
rezoliuciją, reikalaujančią,
kad karo ministeris Denby
apleistų savo vietą. Denby
įtariamas, kad darė sukty-
bes bei emė kyšius beveik
dovanai perveddamas Dohe-
ny'ui ir Sinclairiui gausin-
gas valstybės žibalo šalti-
nius Teapot Dome ir Naval
Reserve No. 1.

Demokratų už, o republiko-
nų prieš Denby'o pašalini-
mą.
Už Denby'o pašalinimą
balsavo 35 demokratų sena-
toriai, 10 kiek pažangesnių
republikonų ir 2 farmerių-
darbo senatoriai. Prieš pa-
šalinimą balsavo 33 senojų
plauko republikonai ir vien-
as demokratas.
Senieji republikonai, atža-
gareiviai, stoja už Denby,
kaipo už savo partijos žmo-
gų. Jo įsivėlimas į valdžios
žibalo skandalą labai aiškus
ir jiem patiem. Bet jeigu jie
balsuotų prieš savo partijos
ministerį, kaip prieš šmu-
gelininką, tai tuo patim pri-
pažintų, kad republikonų
valdžioje yra supuvimo. O
toks pripažinimas būtų ne-
sveikas dalykas republiko-
nų partijai akivaizdoj šie-
metinių rinkimų šalies pre-
zidento.

LIETUVOS ŽINIOS

Jaunųjų Darbininkų Reikalai.
Sančiai (Kauno priemies-
tis). — Sančiuose yra daug
darbininkų jaunimo. Dau-
giausia jo dirba fabrikuose,
ypatingai Vailokaičiu. Pa-
staryjame dirba apie 100
jaunuųjų darbininkų — nuo
13 iki 17 metų. Jie visi gau-
na nuo pusanatro iki puster-
čio lito, kada vargingam
pragyvenimui mažiausia re-
ikalauja 5 litai dienai. Vailo-
kaičio fabrike jaunas dar-
bininkas verčia dirbti už
nusdykį net 12 valandų i-
diena. Taip vaikai krauna
Vailokaičiu aukso kalnus. O
tu vaiku yra daug, nes dar-
bininkas, negalėdamas pra-
maitinti savo šeimynos, pri-
verstas yra duoti savo vai-
kus vergauti.
Nežiūrint taip didelio iš-
naudojimo, Sančiuose jokios
darbininkų organizacijos
nėra, nes daug darbininkų
snaudžia ir girtuokliauja. Ir
apskritai imant, darbininkai
vieton to, kad liuosame lai-
ke pakalbėt apie savo rei-
kalus, tankiausiai jį pralei-
žia visiškai nenaudingiems
dalykams.
("Kom. Jaun.")

Puodas Katilų Vainoja

Washingtonas. — Mc-
Adoo, velionio Amerikos ex-
prezidento Wilsono žentas ir
buvęs jo finansų ministeris,
teisinosi senato komisijoje,
buk jis nieko bendra neturįs
su valstybės žibalo šaltinių
pervedimu Doheny'ui ir
Sinclairiui. Jis smerkė tik
kitus ministerius už parsid-
davimą.
Bet, kaip jau buvo rašyta,
pats Doheny prisipažino iš-
mokėjęs McAdoo'ui \$250,-
000 už "advokatiškus patar-
navimus" sąryšyje su tuo
šmugelišku žibalo bizniu.
Reikia pasakyti, kad Mc-
Adoo turi geras akis, kal-
tindamas kitus, užmiršti
pats apie save.

"Laisvės" Šerininų Suvažiavimas

"Laisvės" 20 numerį bu-
vom pranešę, kad "Laisvės"
Spaudos Bendrovės dalininkų
(šerininų) metinis su-
važiavimas įvyks nedėlioje,
10 d. vasario.
Dabar gi, del tulų techni-
kinių priežasčių, suvažiavi-
mas atidėtas ant nedėlios,
17 d. vasario. Pradžia 10
val. ryte. Vieta žinoma: 46
Ten Eyck St., Brooklynė.
Draugai, dalyvaukite šia-
me suvažiavime, kam tik
leidžia laikas. Del geresnės
tvarkos pasiimkite Bendro-
vės šerūs.
Iš kitų miestų, kurie ne-
galėsite pribūti, tai prisiqu-
kite per laiškus naujus su-
manymus, jeigu kokius tu-
rite.
J. Nalivaika,
Direktorių Sekr.

Komunistų Internacionalas Ragina Vokiečių Komunistus Sukrusti

Ryga. — Komunistų In-
ternacionalo Pildomojo Kom-
iteto posėdis nutarė para-
ginti Vokiečių Komunistų
Partija, kad žengtų nuo
žodžių prie darbų, kad su-
organizuotų ir apginkluotų
daugiau revoliucinių darbi-
ninkų burių ("raudonųjų

Socialistai Prakišo Rinkimus Tiuringijoje

Paskutiniame seime Tiur-
ringijos (Vokietijos dalies)
socialistai sudarė didžiumą
atstovų. Bet dabartiniuose
rinkimuose seimo didžiuma
perėjo į rankas atvirų bur-
liūtikos vedėja. Darbietis
ministeris pirminkas
Macdonaldas tuoju pagrū-
mojo šimtą milijonų Indi-
jos gyventojų, kuriuos An-
gliją laiko po savo letena; pa-
grasino jiem, kad nedrįstų
daryti jokių maištų prieš
Anglų valdžią. O darbiečių
pareiga, ištikrųjų, turėtų
buti visai kitokia, butent,
liuosuoti kolonijų vergus.
Paskui vėl, Macdonaldas sa-
vo notoje apie Sovietų Rusi-
jos pripažinimą bematant
prisiminė apie carinių ir
kerenskių skolų išmokėjimą
Anglam ir reikalavo,
kad Sovietai nevestų propa-
gandos Anglų kolonijose
prieš tų kolonijų pavergė-
jus, Anglijos imperialistus.

Anglų Darbiečių Valdžia Blogai Pradėjo

Maskva. — "Pravda", or-
rganas Rusijos Komunistų
Partijos, rašo, kad Anglijos
darbiečių ministerija iš pat
pirmųjų dienų prastai pasi-
rodė, kaip darbininkų poli-
tikos vedėja. Darbietis
ministeris pirminkas
Macdonaldas tuoju pagrū-
mojo šimtą milijonų Indi-
jos gyventojų, kuriuos An-
gliją laiko po savo letena; pa-
grasino jiem, kad nedrįstų
daryti jokių maištų prieš
Anglų valdžią. O darbiečių
pareiga, ištikrųjų, turėtų
buti visai kitokia, butent,
liuosuoti kolonijų vergus.
Paskui vėl, Macdonaldas sa-
vo notoje apie Sovietų Rusi-
jos pripažinimą bematant
prisiminė apie carinių ir
kerenskių skolų išmokėjimą
Anglam ir reikalavo,
kad Sovietai nevestų propa-
gandos Anglų kolonijose
prieš tų kolonijų pavergė-
jus, Anglijos imperialistus.

Įklimpę Francuzai "Švelnėja"

Paryžius. — Pirm Ruhr
krašto užėmimo Francuzai
iš jo gaudavo per metus 12,-
000,000 tonų anglies; po už-
ėmimui gi — tik 4,000,000
tonų. Taigi grobikiškas
Francuzų žingsnis jiem ne-
apsimoka.
Francuzija bandė sudaryt
"nepriklausomą respubliką"
iš Reino upės žemį; tuo
tikslu kurstė vokiečius-
francuzburius, kad atkir-
tus tas žemes nuo Vokietij-
jos ir pervedus į Francuzų
globą. Bet ir tatai nepavy-
ko.
Tuo tarpu nuo Ruhr kra-
što užėmimo iki šiol, Fran-
cuzijos popieriniai pinigai
frankai nupuolė visu treč-
daliu.
Visi tie dalykai sugadino
Francuzų vyriausybei upą,
ir jinai, kaip pranešama, da-
rosi kiek "švelnesnė" delei
Anglijos, kuri reikalauja
grąžinti Ruhr sritį Vokieti-
jai.

Sukako 77 Metai Garsiajam Edisonui

West Orange, N. J. —
Garsiajam išradėjui Thoma-
sui A. Edisonui sukako 77
metai amžiaus. Sakosi galė-
sias gyventi dar dešėtką me-
tų.
Edisonas išrado gramofon-
ą, elektros lemputę, elektri-
nį gatvėkarį, labai patobili-
nų telegrafą ir telefoną ir
padarė visą eilę kitokių iš-
radimų.
New Yorko valstijoje 1924
m. sausio mėn. buvo 1 nuo-
šimčiu daugiau bedarbių,
negu tą patį mėnesį 1923 m.

Fordo Traukinys Užmušė 3

Glenciff, N. H. — Spe-
cialis traukinys Henry'o
Fordo, žinomo automobilų
fabrikanto, užbėgo ant au-
tomobilio, važiuavusio sker-
sai gelžkelio, ir užmušė tris
automobilistus.

Londonas. — Seimo pir-
mininko padėjėju darbiečiai
paskirsią koki liberalą (lais-
vesnį buržują). Jie norį pa-
tenkinti liberalus ir tuom
užsitikrinti sau jų talką
prieš aštagareivius.

Juodukė Sudegino 6

Rockville, Centre, L. I.,
N. Y. — Areštuota viena
juodukė, 22 metų am-
žiaus, kaltinama, kad padė-
gė namus prie Merrick
Road, kur ir sudegė šeši
žmonės.

Nužudė 4 Žmones

Palmyra, Pa. — Wm. J.
Bishop'as prisipažino nušov-
ęs savo draugą darbininką
Enosą Robb'ą. O Bishopo
brolis Benjaminas sako, kad
jis dar pirmiau prisipažinęs
nušovime trijų kitų žmonių.
Wm. J. Bishopas areštuotas,
kaipo žmogžudys.

Vokietijos Prezidentas Apgalestauja Wilsono Mirtį

New Yorkas. — Vokietij-
jos prezidentas Ebertas savo
telegramoj Amerikinei
Vokiečių Vaikų Šelpimo Ko-
misijai apgalestauja, kad
Vokietijos ambasadorius
Washingtonė nenuleido žem-
myn vokiečių vėliavos, mi-
rus Wilsonui, Jungtinių val-
stijų buvusiam prezidentui.
Ebertas užtikrina, buk
Vokietija "apgalestaujanti"
Wilsono mirtį.

Grumoja Teisejui Mirčia

White Plains, N. Y. —
Teisejas Bleakley gavo gra-
sinimą, kad jis bus nužudy-
tas, jeigu neteis itaž D. De-
orą už kriminalų užpuolimą
vieno vietinio gyventojų.
Užpuolimą matė juodukas
J. Williams. Italas davė jam
\$150, kad teisme neludytų
prieš Deorą. Tame prisipa-
žino pats juodukas. Deoros
kaucija tat liko pakelta nuo
\$5,000 iki \$10,000.

Vokiečiai Valgo Dešras Operoje

Berlynas. — Atsilankanti
į Berlyną amerikoni pikti-
nasi, kad vokiečiai valgo
dešras net puikiausiuose o-
perų teatruose. Vokiečiai
gi atsako, jog tai nėra blo-
giau už amerikonių paprotį
čiaumoti gumą viešose vie-
tose.

Olandija Tariasi su Rusija

Olandijos užsienio reikalų
ministeris buvo nusistatęs
prieš Sovietų Rusijos pripa-
žinimą. Bet Olandijos pre-
kėjai ir pramoninkai priver-
tė jį kiek švelnėti, ir tuo
budu jau daroma prekybos
sutartis su Rusija.

SUKILĘ KALINIAI NUŠOVĖ 2 KALĖJIMO VIRŠININKUS PITTSBURGHE

Pittsburgh, Pa. — Vaka-
rykščiame greitame prane-
šime buvo pasakyta, kad
Western kalėjime per dina-
mito eksploziją žuvo du ka-
liniai. Sulig šiandienių gi
pranešimų, tačiau, matyt,
jog eksplozija nepalietė nė
vieno kalinio; tik trys ka-
liniai maišio vadai: S. Battag-
lia, P. Olakskis ir M. Nor-
tona nušovė du kalėjimo vir-
šininkus, J. A. Pieperį ir J.
T. Coxą.

Kaliniai buvo padėję dina-
mito po kalėjimo siena ir
po jos vartais. Kad padegt
dynamitą, slapta privedė dvį
elektros vielas. Tačiau
eksplozavo tik viena dalis
dynamito ir siena liko ciely-
bė.
Išgirdę eksploziją, kalėji-
mo viršininkai ir sargybi-
niai puolė prie vartų, ir čia
du iš jų liko nušauti.
Pas minėtus kalinių maiš-
to vadus rado didelius revol-
verius.

Reikia tik noro, o "Vilni"

Reikia tik noro, o "Vilni"
ma lengva užrašyti Rytuo-
Kur-kur, bet jau Brook-
ne tai ištikrųjų yra nepa-
enkanciu komunistų. Nie-
uomet tulų žmonių galvose
ekylo koks nors geras su-
nanymas, niekuomet jie ne-
žaidėga iniciatyva. Ot, pil-
to sau iš tuščio į nepilną ir
okuoja svetimus griekus.

"Vilnies" vajuį minėtini
ar ir šie draugai: A. Lip-
sus (Lester), A. Gudaus-
as (Springfield).
Tas kas dirba del "Lais-
vės" turi dirbt del "Vilnies",
tas dirba del "Vilnies" —
tai dirbt del "Laisvės".

Darbininkų Literatūros
draugijos kuopa Bridgepor-
e (Conn.) išplatino pereis-
sias metais literatūros už
20 doleriu.

Tai bent kuopa! Puikių
bridgeporte esama draugų.
Tik ten reiktų sukurt gerą
darbiečių kuopelę. Ir tai ga-
ima lengvai padaryti.

Chicago's "Tribune" po
išspusio apsidumojimo,
rašo "nieks neišlošė karo."
Kara pralošė visi ir nuosto-
tai beveik lygiai išdalinti
karne visu kariavusių val-
tybių. Tik bolševikų parti-
ja Rusioje sudaro išimtį.
Tai, bolševikų partija lai-
mėjo karą.

Zinomasis ekonomistas ir
tektorius, prof. Scott Near-
ing anpleido Socialistų Partij-
ja. Jisai labai gražiai atsi-
hepia apie komunistinį
"Daily Worker".

Griusias Anglijos Sostas

Londonas. — Darbo Par-
tijos veikėja Minnie Pallis-
terintė, laike darbininkų mi-
tingo Bradforde, atvirai pa-
sakė, kad karaliaus Jurgis
galės buti paskutinis Angli-
jos karalius ir kad po jo vei-
liausiai Anglija taps re-
spublika. Pallisterintė parei-
škė: aš nesu priešinga kara-
liui Jurgiui ir jo sosto įpėdi-
niui, kaipo žmonėms; ta-
čiau karaliaus valdžia yra
netikusi senovės liekana, ku-
ri nesutinka su šalies prog-
resu.

DR. A. PETRUS
LIETUVIŲ
229 Bedford
Kamp No. 10
BROOKLYN
Valstybės
Nuo 10 val. ryto
Nuo 2 po pietų

DEL VISU

u prirodyma, vartojant
daly miesto, nes mes
didžiausias
Turime naują
visose dalyse
Taipgi mes
ukės ir lais-
kakoj valsty-
mė. Statome
dokumentus
Kas perka
tikras
tes. Kuriame
glausias. Pa-
sokius litera-
tykus mietui.
ryši biuro.
mus. Darome
namų statymų
u patarnavimu. Seru

s ir P. Molony
& NOTARY PUBLIC

PRIMER STREET
GRAND, ST. EXT.
N. Y.

LIETUVIŲ
RESTORANAS

Gaminame skaniausius
lietuviškus ir
niškus valgius
KAINOS NER-
PATARNAVIMAS
MANDAGUMAS
Kviečiame atidomai
persižiūrėti
J. Mermikas "D. S."

427 BROADWAY

TE PROGOS

Siundiami
LAIKRAŠČIAI
LIETUVIŲ
LIETUVIŲ
Siundiami
dokumentus ir
limas—insurance
val vakaro dirbančių
ki 3 po pietų
ar par laikus
ir M. Kazlauskas
BROOKLYN

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Šveicarijose Valstijose ir Kanadoje — metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams — \$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklynje per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

LAIKRAŠČIAI IR VISUOMENĖ

Jokioj kitoj šalyj taip plati visuomenė neskaityt laikraščių, kaip Amerikoje. Tai aksioma. Antra taip pat gera aksioma, tai jokioj kitoj šalyj laikraščiai nemoka taip gražiai teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius.

Didlapiai taip išsilavinę vedžiot už nosies skaitančiąją visuomenę, kad ir pikta ir juokas ima iš šalies žiūrėti. Paimkime tas pačias didlapių žinias, jau nekaltant apie straipsnius ir editoriaus. Menkiausias vertės sensacinę žinutę, mažytę tragediją, visai paprastą šeimynišką kivirčius deda ant pirmo puslapio didžiausiomis raidėmis. O žinia, kuri ištikrųjų svarbi, kuri kaip ant delno nušviečia supuvimą dabart. sistemos, arba visai užmiršta idėti, arba užvelia tokį antgalvį, kuris nepatraukia skaitytojo akies, arba įbruka kur nors tarp apgarsinimų ant keliolikto puslapio, kad atsidėjus reikia įieškot, idant suradus.

Štai keletas pavyzdžių. New Yorko "Worldas" (vas. 3 d.) deda ant pirmo puslapio didelėmis raidėmis žinią, kad "mergaitė banditė išveržė Brooklynio krautuvenį ir išsinešė \$150", o ant šešiolikto puslapio mažomis raidėmis praneša, kad šale Frotville, Ind., du traukiniai susikulė, 12 žmonių užmušė ir 40 sužeidė.

"New York American" (vas. 3 d.) didžiausiomis raidėmis deda ant pirmo puslapio žinią, kad artistas Frans Hals už savo piešinį gavo \$250,000, o ant ketvirtos puslapio be jokio antgalvio praneša apie minėtą traukinių susikūlimą.

Milwaukee "Leader", socialistų laikraštis, ištaisai visą pirmą puslapį deda žinią, kad New Yorko kambaryje rasta negyva aktorka, o ant 15 puslapio praneša apie Minnesota valstijoj prakiurimą ežero virš kasyklos, kur prigirė 42 mainieriu.

Tai tik trys pavyzdžiai, bet ir iš jų kiekvienas gali matyti, kaip buržuaziniai laikraščiai sudeda žinias su tikslu nukreipt visuomenės akis nuo ištikrųjų didelių ir svarbių įvykių ir pririst jas prie sensacijų ir menkniekių. Ir sekasi jiems tame amate. Amerikos skaitančioji visuomenė užnuodyta sensacijomis, menkniekiais ir nemato tikrojo šios šalies gyvenimo.

Štai kame gludi didelis ir sunkus darbas darbininkiškos spaudos: sunaikinti buržuazinės spaudos nuodus skaitančiosios visuomenės galvose ir atidaryt jos akis, kad matytų, kas ištikrųjų dedasi po jos kojų.

O tiktai komunistinė spauda tuo dideliu ir neatidėliotinu darbu teusiama. Kaip pavyzdys iš Milwaukee moningai maitina savo skaitytojus sensacijomis ir sąskos vertės įvykimėliais, o tuo tarpu slepia supimą kaviškiškos "Naujienos". Kitai socialistiniai laikraščiai visuomenės protą dėlei duonutės.

Komunistinei spaudai, kuri teisingai nušviečia kasdieninius įvykius ir dar pabrėžia žinias prieš buržuazijos viešpatavimą, sunkiau finansiniai pasilaikyt. Juk štai Amerikos Darbininkų Partija uždėjo anglišką kornia, kiekvienas sakyns atkreiptas prieš darbdavius ir už darbininkus. Už tai jame apgarsinimų kaip ir nėra. Aiškus dalykas, kad vien tik tai iš prenumeratų jam la darbininkams, neišskiriant ir ateivių, savo centais ir morale parama palaikyt anglišką darbininkišką spaudą. Nes tik tai jos pagalba mes tegalėsime išbudint plačiąją Amerikos visuomenę iš dabartinio miego ir klajonių.

Lietuviai darbininkai, remdami lietuvių komunistų spaudą ("Laisvė", "Vilni" ir "Darbinink. Balsas") privasomis tomis pačiomis užduotimis ir tais pačiais susidurti Klerikalų, tautininkų ir socialistų laikraščiai minta buržuaziniams senėvičiams, už tai jie taip ištikimai tarnauja tenka pasilaikyt vien tik tai gera valia ir karšta parama lietuviškosios darbininkijos Amerikoje.

A. E.

DIDELIS SMUGIS LAUKIA ATEIVIUS

Sveturgimiai Darbininkai, Ginkite Savo Laisvę! ADP Lietuvių Sekcijos Centro Biuro Atsiskaitimas.

Damokliso kardas kabo ant sveturgimių galvų. Apie trisdešimts įvairios spalvos bilių įnešta į Jungtinių Valstijų senatą ir kongresą. Kiekvienas iš jų juodas, baltas, pavojingas. Kozname kalami pančiai, tiesiamos kilpos pagavimui sveturgimių darbininkų į šios šalies kapitalistų tinklą.

Kongreso Bilus No. 5, kurį įnešė kongresmanas Raker iš Californijos, reikalauja, kad šion šalin ateiviai būtų įleidžiami sulgy 1890 metais įkeltamų atėivių skaičiams, būtent 2 nuos. pašalinii ir 1 nuos. gimimim. Siame biluje taipgi žymima reikalingumas išpildymo tikrų aplikacijų įvažiuojantiems šion šalin ir turėjimo dvių fotografijų, kurių viena valdžia pasiima pas save į archyvą, o kita savininkas privale nešiotis.

Kongreso Bilus No. 539, įneštas Pa. valstijos kongresmano Philips, mirerija pavesit visą galią išrinkimo ir įsileidimo atėivių darbininkų pačiam imigracijos generaliam komisjonierui, kuris privalo iškvesti atvykstančius darbininkus apie jų politines ir ekonomines pažiūras ir tt. Šis bilus reikalauja, kad per metus laiko nedaugiau kai 500,000 imigrantų būtų įsileista Amerikon. Kiekvienas atvykštas atėivys turis užsimokėti \$20. Bet, jei jis del tulų priežasčių būtų neįsileistas šion šalin, tuomet jam pusė įmokėtų pinigų grąžinama.

Kongresmano Vestal, iš Indiana, bilus atvirai skelbia, kad kiekvienas Amerikoj gyvenąs nepilietis turi kuoveikusiai būti suregistruotas ir pasigamininti dvi savo fotografijas, kurių viena privalo būti valdžios archyve, o kita jis pats privalo nešiotis su paspartu.

Kongresmanas Romjue, iš Missouri, įneša, kad kiekvienas atėivys darbininkas, reikiąs bet kokio nepasitenkinimo šios šalies institucijomis, turi būti išstremtas iš šios šalies kuogreimimui. Aišku, "nepasitenkinimui" šis ponas supranta darbininkų streiką dėl didesnio duonos smoto.

Kongreso Bilus No. 4089, kurį įteikė kongresmanas Lineberger, iš Californijos, yra benersis juodžiausias bilus už visą. Jis taipgi aiškus. Reikalaujama, kad naujai pribuvę ateiviai darbininkai būtų apgyvendinti prie tam tikrų industrijų ir iš ten nebūtų įsileidžiam. Kaip vergijos, bei feudalizmo laikais būdavo. Iš tos apie darbininkas gali būti išleidžiamas tik su justicijos departamento žinia ir pritarimu.

Senato Bilus No. 95. Jį įteistojama už įstatymą, Juomi 2 nuos. atėivių būtų įsileidžiam šion šalin ruokojant 1890 metais įvažiavusių skaičiumi. Be kitų dalykų, atvykusieji atėiviai turi būti klausinėjami ir jų nepakanka: kiekvieno atėivio privalo būti nuspaudžiam rankas priešt. Taipgi kad kiekvienas atėivys užsimokėtų tam tikrą sumą pinigų.

Tai tik mažas dalis čia suminėta tu bilių, kuriais grąsinama atėiviams darbininkams. Kiti jų yra dar baisesni. Jei jungę su šios šalies piliečiais darbininkais, nepakels savo balsą prieš tai, be abejo, vienas kuris iš tų bilių pataps įstatymu. Baisiu įstatymu, kuris ga-

li supanečiuoti visus atėivius ant visados! Lietuviai darbininkai! Mes negalime tylėti žiūrėdami iš pavojų! Reikia kovoti-protestuoti prieš daromus mums žalangus.

Amerikos Darbininkų Partija pirmutinė stoja pagelbon atėiviams darbininkams. Jinai siūlo sekamą būdą veikimui: kiekvieno miesto kožnos atėivių tautos (kur tokios randasi apštesnis skaičius) šaukia savo įvairiausių organizacijų atstovus į konferenciją. Pastarojoj išrenkama tam tikras komiteatas, kuris ruošia prakalbas, protesto mitingus ir kt. kovai prieš varžymą atėivių darbininkų teisių. Tokios tautinės konferencijos renka delegatus į tarptautinę miesto Tarybą, kuri organizuoja unijos, politinės ir kultūrinės organizacijos. Šioji taryba veda didesne skale kovą prieš varžymą atėivių darbininkų teisių.

Amerikos Darbininkų Partija žino, kad kovojant kiekvienai tautai skyrimum nebus atsielta teigiamų rezultatų. Tik bendrai, tarptautine papėde veikiant mes galėsime atsiekti savo tikslo!

Todel mes ir privalom pradėti darbuotis sulgy šio plano nurodymu.

Bostono, Brooklyno ir Chicago organizacijos jau pradėjo veikti! Kitų miestų lietuvių privalo tą patį daryti. Į bendras konferencijas reikalinga kvieisti visokios organizacijos, nežiūrint jų tikėjimiskų, bei politinių pažiūravų skirtumo.

Šalin "rinktinė imigracija"! Šalin rankų pirštų antspaudos!

Laisvas susinešimas, laisvas gyvenimas visieis darbo žmonėms!

ADP LS Centro Biuras. Rojus Mizara, Sekr.

Socialistai apie Savo Draugus

Anglijos Darbo Partijos paėmimas buržuazinės valstybės vadelių į savo rankas tiesiog galvas susukė kitų kraštų socialistams. Nepratę žiūrėti į tokius įvykius istorinio materializmo ir klasių kovos akimis, dabar vieni jų žiauriausi, lig durnas geleželė radę, kiti abejoja apie pasekmes, tretitame savo draugu žygyje naujojo svieto. Tai didžiausias psichologinis chaosas mūsų brolių socialistų kempėje.

Pavyzdžiui "N." vieną kartą pasakė, kad Darbo Partija tegalės vykinti liberalų partijos (buržuų partijos) programą, nes jinai neturi absoliutės didžiosios suprantama, dar nereikiąs socializma.

Kitoj vietoj jos daro išvadą, kad iš to bus naudos tik-tai tiek, kad "ji (Darbo Partija) išmėgins savo jėgas vedimo reikalais." Zonasas ir Thomas plačiau sušpažins su buržuaz. valst. ir Anglijos imperialistų trikišais, tai ir viskas. Tai jau niška paviršutinė, šablonoji pažiūra į Darbo Partijos įsikuopimą į valdžios

bet paimkime Tarptautinės Moteriškų Drapanų Unijos oficialią organą "Justice", kurį redaguoja socialistas Janovskis, pamatysite

kita kraštutinybę. Ten veikia nesąmonė skelbiama: "Štai prieš mus stovi kita revoliucija (apart rusų revoliucijos — A. B.), vėlavasian perversmas didžiosios Britanijos Imperijoje. Šitas perversmas padaryta be, lašelio kraujo praliejimo. Taitai buvo ramus perversmas — o vienok, be jokios abejonės, taitai yra didžiausia revoliucija visoj žmogaus (žmonijos) istorijoj. Klasė, kuri stovėjo ant žemiausio visuomenės kopėčių laipto, dabar užsiritu ant augščiau-sio. Darbininkų klasė dabar viešpataujanti klasė Didžiojoj Britanijoj.

"Perversmas įvyko be didelio triukšmo. O vienok, taitai yra visai aklas, kuris nepermato, jog taitai tikra revoliucija; taitai reikiąs nei mažiau, nei daugiau, kaip kitokią socialę tvarką, paremtą kitokiu pamatu, negu tas,

kuriuo buvo paremta buvusi tvarka (t. y. buržuazinė tvarka — A. B.)."

Vadinasi, socialistas Janovskio išmanymu, socialistas Grigaitis yra absoliutiškai aklas ir durnas, jeigu jis nemato tikros revoliucijos, tikrai naujos socialės tvarkos Anglijoj, jeigu jis sako, kad Darbo Partija tik-tai liberalų partijos programą tegalės įvykinti. Ten gi jau įvykta didžiausio žmonių istorijoj perversmo, tikros revoliucijos; ten gi jau esama naujos socialės tvarkos, darbininkų klasė ten jau viešpataujanti klasė!

Mums gi tik pasijuokti teikia iš tų dviejų "autoritetų", kurie taip apgailėtinai negali įvertint šio Anglijos "perversmo" istorine prasme. Abudu graibstos, kaip aklas palei sieną.

Brutus.

V. Kapsukas apie Lietuvos Komunistų Partiją

Gruođio mėn. pereitų metų suėjo penki metai nuo įsikūrimo Lietuvos Komun. Partijos. Apie partijos ligas praėity ir apie jos plėtojimosi fazes intereetingą straipsnį patiekė "Komuniste" d. V. Kapsukas. Žemiau mes perspausdiname ženklyvesnes vietas to straipsnio.

Siemė mūsų partija švenčia 5-metines sukaktuves. 5 metai—tai nedidelis laikotarpis. Per 5 paprastus metus vargu gali subręst kovia-nors partija, ypatingai nelegali partija. Vienok 5 tokie audringi metai, kuriuos mes pergyvenom,—tai labai daug: per tuos 5 metus Lietuvos daly du kartu buvo įvykdyta revoliucinė darbininkų ir vargšų sodiečių valdžia — 1919 m. pradžioj ir 1920 m. vasarą; per tuos 5 metus mes buvom didelio tarptautinio ir Lietuvos revoliucinio judėjimo kilimo ir puolimo liūdinkai. Dabar vėl mes įeiname į naujo kilimo laikotarpį, ir kartu mūsų partija žengia į naują etapą.

Ikišiol mes perėjom du etapu. Pirmasis — tai buvo nuo mūsų partijos užgimimo iki didžiojo krizio (nuo 1918 iki 1921 m.); antrasis — nuo to krizio pripažinimo maž-daug iki paskutinio CK plenumo (1921 — 1923 m.); ir, pagaliai, dabar pradėdame trečiąj etapą.

Pirmasis etapas—tai buvo LKP kūdikybės dienos. Ji tverėsi iš visiška žalos medžiagos, dažniausia neperėjusios jokios kovos ir partijos mokyklos, neturėjusios jokių tradicijų. Tiesa, daugelis pirmųjų mūsų partijos organizacijų tvėrėjų buvo buvę Rusijoj, perleidę ten audringuosius 1917 m. vienos nedalyvavę. Suprantamas daktas, kad, ir Lietuvos sugrįžę, jie negalėjo tos sąmonės įnešti. Pačioj Lietuvoj stambiosios pramonės nebuvo. Kas buvo prieš karą, tai karo metu daugiau ar mažiau suspėjo deklasotis. Vienok nepasitenkinimo vokiečių okupacijos metu buvo daug, užtat pradėjus tvertis 1918 m. Lietuvos komunistų organizacijai, dėjosi prieš jos ne tik darbininkai, bet ir daugelis smulkųjų savininkų, ūkininkų ir net inteligentų. Jie dėjosi prieš jos ne kaip prieš komunistų partijos, kuri skelbė pro-

letarų revoliuciją ir proletariato diktatūrą, bet kaip prieš vienintelės tuomet Lietuvos revoliucinės partijos, kuri skelbė griežtą kovą vokiečių okupantams... Užtat ir buvusieji LSDP nariai taip lengvai prie jos prisidėjo.

Da labiau pradėjo dėtis prie jos įvairūs gaivalai, kuomet buvo paskelbta Sovietų valdžia 1918 m. gale. Komunistų partija pasidarė tuomet valdžios partija, ir taitaukė į ją dažnai net ir visiškai svetimus jai gaivalus, kurie įieškojo per ją savo asmeninių tikslų patenkimo; kartais stojo į ją atskiri asmens ir kontr-revoliuciniai politiniai tikslai laisvedini (tokį pobūdį, mūsų nuomone, turėjo V. Poželos įstojimas). Ir nebuvo tvirtai susirijusio, turtingo patyrimu ir teoretiniu komunistiniu išsilavinimu branduolio, kuris būtų galėjęs tokiomis sunkiomis politinėmis ir ekonominėmis sąlygomis, visiškai sunaikintą okupantų ūkį paveldėti. To rezultatai tuoj pasirodė — da sovietų valdžiai tebesant Vilniuj, 1919 m. pradžioj, ir da labiau sovietų valdžiai nugalėjus baltiešiams lenkams ir lietuviams, su vokiečių, francūzų ir anglių pagalba. Bet da labiau taitai pasirodė 1921 m., kuomet po nepasisekusio Kaudonošios Armijos puolimo ant Varšavos prasidėjo Lietuvos darbininkų, vargšų ir sodiečių ir kareivių nusivylimas. Stiprus buožių valdžios smūgiai revoliucinėms darbininkų masėms—kratos areštai, žvėriški kankinimai ir šaudymai, klesinių profsąjungų ir kitų organizacijų smaigimas — atnešė tuomet valdžiai pageidaujamy vaisių; prasidėjo bėgimas iš partijos ir profsąjungų, darbininkų masių apatiją, išdavinėjimais.

Krizis buvo pripažintas 1921 m. vasarą, ir nuo to laiko prasideda antrasis LKP etapas. 3-sis LKP suvažiavimas, įvykęs Karaliaučijoj, priėmė teizus, kuriuose nuodugniai buvo išaiškintos krizio priežastys ir nurodytos priemonės kovai su juo. Pamatinė krizio priežastis buvo — partijos pasidavimas, dėl minėtųjų aukščiau priežasčių, smulkiosios buržuazijos įtakai ir

jos atsilikimo. Ninku masių jų kovos, buvo priimta rimų kovų mairis. Prasidėjo rodė, kad darbut nutarim venime įvykta žastys, kurais spauda patys patys sumer toliau. Boro gose, kur didesni darbininkų tos po visai 1922 metais. krizis da partijos organizaciniai žiniai bolševikai, kuriuos Partijoj išsulo, reikiąs iškisioti kai- biniukų nere prasti ir da me įvykdyti. tas 1922 m. vaujamas LK skilaitas kurkioms sumo siekt, gangv galėjo vadaru darbu. Jo būsiausias klau primamim linimu, arba neprimamim zacijos prarad kritiki. Tuo rodė rinkimam (1922 m.) darbininkų tarpe buvo griebtis griežt vadovaujamo organizavimui, ir disciplinuo no, antru aspušės. Susidim mas organas vedamas. Priejeiti į normalm. Tuo būdu m. jau galim tuot LKP darbu mas. Ji jau lėti taip ligi krizj. Įvykęs planumas jau tuot krizj visat čia esant. Tū galybiybės kaitio jo etapo pradit. tiktai tas.

Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia.

Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia.

Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia.

Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia.

Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia. Čia eina kalba apie buržuazinius laikraščius, kurie teršti visuomenės protą ir mintis, kaip šiečia.

